

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

начальника Державного науково-дослідного інституту авіації
(з основної діяльності)

07.04.2021

м. Київ

№ 20

Про введення в дію Стратегії розвитку Державного науково-дослідного інституту авіації на період до 2025 року

Відповідно до вимог законів України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, нормативно-правових актів Міністерства оборони України, Статуту Державного науково-дослідного інституту авіації та з метою визначити основні цінності, принципи та завдання для досягнення місії Державного науково-дослідного інституту авіації **н а к а з у ю:**

1. Ввести в дію Стратегію розвитку Державного науково-дослідного інституту авіації на період до 2025 року з дати затвердження її науково-технічною радою Державного науково-дослідного інституту авіації (додаток).

2. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника інституту з наукової роботи.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
Державного науково-дослідного інституту авіації
полковник

Сергій ПАЩЕНКО

Додаток до наказу начальника
Державного науково-дослідного
інституту авіації (з основної діяльності)
07.04.2021 № 20

Затверджено науково-технічною радою
Державного науково-дослідного
інституту авіації
(протокол засідання від 07.04.2021 № 3)

СТРАТЕГІЯ **розвитку Державного науково-дослідного інституту авіації** **на період до 2025 року**

ПЕРЕДМОВА

Зміни у глобальному безпековому середовищі та навколо України свідчать про подальше взаємне проникнення та інтегрування військових і невійськових технологій у процеси запобігання, стримування і розв'язання війн сучасності та воєнних конфліктів.

Перехід до так званих “стратегій обмежених дій”, гібридних способів вирішення конфліктів, зростання ролі національної стійкості держав (союзів) обумовлює докорінні зміни у підходах до функціонування систем національної безпеки і оборони держав і їх альянсів та відповідні зміни у сфері поглиблення міжвідомчих механізмів наукової та науково-технічної діяльності, особливо щодо підготовки наукового персоналу.

Більшість світових гравців розвивають власні оборонні спроможності, спираючись на новітнє озброєння, військову техніку та високий рівень підготовки органів управління та військ (сил), як базову основу обороноздатності держав.

Разом з тим, базова основа обороноздатності держав не може ефективно створюватися та розвиватися без стратегічного бачення та використання потенціалу військових та політичних інституцій сектору безпеки і оборони усіх рівнів.

Інтелект, а не зброя, здатний вирішувати глобальні проблеми, долати загрози та виклики, з якими людство може стикнутись у майбутньому.

У цьому контексті одним з найважливіших факторів створення передумов сталого розвитку військової авіаційної техніки державної авіації України щодо кваліфікованого науково-технічного супроводження її на всіх стадіях життєвого циклу є освіта та підготовка майбутніх висококваліфікованих офіцерів в науковій авіаційній сфері, що передбачає:

безперервне, професійно-орієнтоване навчання впродовж військової наукової кар'єри;

залучення найкращих, найобдарованіших та найвмотивованіших військовослужбовців.

З цієї точки зору стратегічним завданням Державного науково-дослідного інституту авіації (далі – Інституту) залишається забезпечення підготовки ад'юнктів та докторантів, для ефективної реалізації Інститутом прикладних знань у авіаційній сфері з питань провадження наукової, науково-технічної діяльності щодо проведення науково-технічного супроводження робіт із забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розвитку, модернізації і продовження строку експлуатації авіаційної техніки державної та цивільної авіаційної техніки, у тому числі за якою не здійснюється авторський нагляд розробниками та виробниками, з метою забезпечення формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у авіаційній сфері.

Саме наукове обґрунтування та науково-технічне супроводження технічного забезпечення, експлуатації, капітального ремонту та модернізації авіаційної техніки в умовах переважної відсутності авторського нагляду з боку її розробників та виробників дозволили за роки незалежності України та реформування Збройних Сил підтримувати її льотну придатність, забезпечувати бойову підготовку авіаційних підрозділів і частин та ефективно і безпечно використовувати авіаційну техніку за призначенням, у тому числі і в умовах особливого періоду.

За останні роки в державній авіації України у взаємодії з вітчизняною авіаційною наукою та виробництвом створена та ефективно діє система організації досліджень, робіт та прийняття управлінських рішень у сферах продовження встановлених ресурсних показників виробів авіаційної техніки, опанування її ремонту та модернізації.

Підтримання льотної придатності та розвиток авіаційної техніки державної авіації відбувається завдяки розвиненій мережі та виробничо-технологічній базі потужних виробничих та авіаремонтних підприємств авіабудівного комплексу України, з залученням наукового потенціалу Інституту, які діють у правовому полі вітчизняних нормативно-правових актів, нормативних та методичних документів.

Враховуючи поєднання впливу таких чинників, як динамічне і непередбачуване стратегічне середовище та власна внутрішня оцінка, ми посилюватимемо наш потенціал і продовжуватимемо розбудову Інституту на шляху у майбутнє, використовуючи досвід та унікальні інтелектуальні спроможності нашого Інституту, об'єднуючи військові та цивільні відносини, запроваджуючи нові ідеї та підходи щодо організації і інтеграції наукового та освітнього процесів.

Метою цієї стратегії є розвиток Інституту на період до 2025 року через дослідження таких завдань:

охарактеризувати безпекове середовище, в якому Інститут повинен діяти (виконувати основні завдання) та вимоги до його персоналу;

спрогнозувати можливі найбільш небезпечні сценарії подій у майбутньому та місію (основне завдання) Інституту, а також основні принципи діяльності;

визначити основні цінності, принципи та завдання для досягнення місії Інституту.

СТРАТЕГІЯ ІНСТИТУТУ

Інститут – є державною міжгалузеву провідною науковою установою у сфері національної безпеки та оборони, що розвиває науковий людський капітал складових Сектору безпеки і оборони України, у першу чергу Міністерства оборони і Збройних Сил України щодо проведення науково-технічного супроводження робіт із забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розроблення, модернізації і продовження строку експлуатації пілотованої та безпілотної авіаційної техніки державної авіації, у тому числі за якою не здійснюється авторський нагляд з боку її розробників та виробників, з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у авіаційній сфері, за найкращими національними та світовими практиками і стандартами, сумісними з стандартами освітньо-наукових програм країн-партнерів.

МІСІЯ (ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ) ІНСТИТУТУ

Місією Інституту є задоволення потреб Сектору безпеки і оборони України у висококваліфікованих кадрах шляхом підготовки ад'юнктів та докторантів, розроблення якісної наукової та науково-аналітичної продукції за результатами фундаментальних і прикладних досліджень з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у сфері державної авіації України.

МАЙБУТНЄ БЕЗПЕКОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ВНУТРІШНІ ВИКЛИКИ

В умовах постійних змін безпекового середовища та триваючої збройної агресії Російської Федерації проти України, Інститут повинен превентивно і гнучко реагувати на зміни світового та національного “порядку денного”.

При цьому Інститут виходить з того, що формування та розвиток безпекового середовища у світі відбувається під впливом таких головних тенденцій:

перенесення ваги у воєнних конфліктах на асиметричне застосування воєнної сили не передбаченими законом збройними формуваннями, зміщення акцентів у веденні воєнних конфліктів на комплексне використання воєнних і невоєнних інструментів гібридного характеру (економічних, політичних, інформаційно-психологічних тощо), що принципово змінює його характер;

порушення норм і принципів міжнародного права, закріплених у Статуті ООН, Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року та інших міжнародних договорах;

послаблення законодавчих обмежень щодо застосування воєнної сили державами за межами власної території;

поглиблення світової кризи та невизначеність засад нової системи міжнародної безпеки, послаблення ролі міжнародних безпекових інститутів, спроби посилити роль воєнної сили поза наявними механізмами міжнародної безпеки;

розширення масштабів тероризму, піратства, інших явищ, пов'язаних із застосуванням збройного насильства;

зростання загрози глобальних кліматичних змін, зменшення запасів природних ресурсів, дефіцит питної води, продуктів харчування, посилення міграційних процесів, а також зростання ризиків виникнення масштабних надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.

Для України найбільш актуальними у середньостроковій перспективі залишатимуться такі небезпеки і загрози:

нові акти збройної агресії, гібридні та інші агресивні дії Російської Федерації, що здійснюються для виснаження української економіки і підризу суспільно-політичної стабільності у державі з кінцевою метою щодо повернення України під всеохоплюючий контроль Російської Федерації, у тому числі шляхом застосування воєнної сили;

нарощування Російською Федерацією військових угруповань поблизу державного кордону України та на тимчасово окупованій території України, у тому числі розміщенням на півострові Крим тактичної ядерної зброї;

можливе використання території України для ведення бойових дій у разі виникнення воєнного конфлікту між державами-членами НАТО і Російською Федерацією.

Для адекватного реагування на зазначені зміни необхідно також врахувати внутрішні виклики як в цілому в Україні, так і в Інституті.

В теперішній час відповідно до напрямків наукової та науково-технічної діяльності в структурі Інституту діють основні науково-дослідні підрозділи:

“Експлуатації військової авіаційної техніки”;

“Розвитку та модернізації військової авіаційної техніки”;

“Капітально-відновлювального ремонту військової авіаційної техніки”.

Інститут утворений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 933-р “Про утворення Державного науково-дослідного інституту авіації”, згідно з яким Науковий центр Повітряних Сил Збройних Сил України реорганізований у Державний науково-дослідний інститут авіації шляхом переформування та об'єднання з науково-дослідними підрозділами Національного авіаційного університету. Цим Розпорядженням передбачено розміщення утвореного Інституту на базі і фондах Наукового центру Повітряних Сил Збройних Сил України.

Інститут підпорядкований заступнику Міністра оборони України.

Науковий потенціал Інституту становить 5 докторів і 35 кандидатів технічних наук. На даний час Інститут здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями “доктора філософії” та “доктора наук”. З 2000 по 2018 роки в Інституті функціонувала спеціалізована вчена рада з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій з грифом “таємно” на здобуття наукового ступеня доктора наук та кандидата наук за спеціальністю 20.02.14 “Озброєння та військова техніка” (технічні науки).

За час роботи зазначеною вченою спеціалізованою радою в інституті було проведено успішний захист більше 70 кандидатських та 10 докторських дисертацій.

Відповідно до завдань, покладених Урядом України на Інститут, в ньому діють відомі наукові школи, які створювалися протягом 70 років та мають свою унікальну історію. Вони пов’язані з іменами таких відомих вчених як професор Артюшин Л.М., професор Асланян А.Е., професор Майборода А.Н., професор Терещенко Ю.М., професор Харченко О.В. та інші за такими основними напрямками наукової діяльності:

- безпека польотів літаків державної та цивільної авіації;
- системи автоматичного керування літальними апаратами;
- аналіз та синтез системи технічного забезпечення авіації;
- теорія внутрішньої аеродинаміки газотурбінних двигунів;
- аеродинаміка та газодинаміка літальних апаратів, гідроаеродинаміка бойових засобів;

- науково-методичне супроводження етапів модернізації авіаційної техніки та озброєння;

- методологія побудови людино-машинних систем управління авіаційними та авіаційно-космічними комплексами.

Разом з цим, недостатня увага приділяється поглибленню узгодженості та гнучкості освітньо-наукової програми, впровадженню сучасних методів та технологій навчання ад’юнктів та докторантів, пошуку ефективних моделей організації освітнього процесу відповідно до вимог законодавства України про освіту, а також кращих міжнародних практик.

Освітньо-наукова програма навчання здобувачів вищої освіти ступеня “доктор філософії” адаптована до вимог вітчизняного законодавства про освіту, однак не повною мірою відповідають діючим моделям організації освітнього процесу, стандартам та процедурам держав-членів НАТО.

Надзвичайно впливовими викликами також є:

- освітня та оборонна реформи, які вступили у вирішальну фазу;
- збільшення важливості рівня взаємодії у міжвідомчому та міждержавному співробітництві (операціях);

- зміни у вимогах замовників до підготовки майбутніх висококваліфікованих офіцерів – наукових співробітників, зокрема щодо володіння новими методами та засобами прикладних та фундаментальних наукових досліджень в авіаційній галузі, воєнними компетентностями та управлінськими технологіями у сфері національної безпеки і оборони;

підвищення рівня вимог керівництва Міністерства оборони України щодо впровадження кращих практик та підходів до освіти, прийнятих в державах-членах НАТО.

ЦІЛІ, ОСНОВНІ ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ

Керуючись Візією та Місією Інституту і враховуючи зміни безпекового середовища та виклики, Інститут до 2025 року досягне рівня, за якого він буде визнаний:

як провідна наукова установа в Україні з питань проведення науково-технічного супроводження досліджень і робіт на всіх стадіях життєвого циклу авіаційної техніки державної авіації України з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у авіаційній сфері;

як такий, що розвиває навички, ад'юнктів і докторантів, усіх наукових співробітників щодо розширення їх інтелектуального кругозору та можливостей.

як провідна науково-дослідна та освітня установа в Україні в авіаційній галузі післядипломної військової наукової освіти;

за міжвідомчу співпрацю у авіаційній оборонній сфері;

за міжнародну діяльність та репутацію.

У новій моделі функціонування Інституту основними цінностями є:

Розвиток професійності у наукових співробітників – формування компетентних наукових кадрів з метою ефективного використання їх досвіду та професійного потенціалу для розвитку авіаційної техніки державної авіації України.

Сміливість – заохочувати та підтримувати особистостей, схильних ставити під сумнів загальноприйняті ідеї та мудрість, кидати виклик всьому, що знижує ефективність діяльності (процесів, систем, організацій) та зосереджуватися на аспектах (проблемах), з якими справді необхідно рахуватися, бути сміливими щоб ризикувати та приймати нестандартні рішення.

Комунікація (спільна робота) – підтримувати зв'язки між керівництвом, науковими співробітниками та ад'юнктами і докторантами. Залучати до вирішення проблемних питань усіх зацікавлених осіб, слухати та реагувати на їх відгуки та пропозиції.

Різноманітність – поважати та вітати різноманітність. Ставитись з повагою до будь-яких пропозицій та рішень, висловлених навіть у незвичній формі, цінувати як емоційний інтелект, так і системні знання.

Відповідальність – виховувати такі якості як точність, обов'язковість, пунктуальність, чесність, справедливість, готовність відповідати за наслідки власних дій, принциповість.

Професіоналізм – усіма можливими засобами заохочувати прагнення особистостей до високого (професійного) володіння військовою науковою справою (професією).

Духовність – виховувати гармонійно розвинену особистість, яка чітко уявляє цілі і завдання своєї військово-наукової діяльності.

Чию Батьківщину, від кого, якими засобами і способами вона має захищати?

Які Збройні Сили потрібні сучасній Україні?

Проявляє якості в служінні людям, самовідданому виконанні військового обов'язку, поєднанні вимогливості до підпорядкованих з турботою про них.

Інноваційність – на всіх рівнях, від щоденної діяльності до найважливіших пропозицій щодо вдосконалення, творчо використовувати наукові підходи, нові знання і новітні розробки. Сприяти культурі проведення наукової та науково-технічної діяльності на досягнення кінцевої мети (mission command), яка розширює можливості наукових співробітників Інституту та сприяє розвитку освітньо-наукового процесу.

Прагнення до досконалості – розуміючи важливість критичного мислення, дисципліни та відповідальності, підвищення рівня професіоналізму штатних наукових співробітників, ад'юнктів і докторантів.

Інтелектуальне лідерство – основним у навчанні ад'юнктів і докторантів буде досягнення інтелектуального лідерства, що вимагає розвитку власного розуміння того середовища, до якого Інститут їх готує. Бути майстрами справи, виявляти інтелектуальну зацікавленість, проводити професійні дебати (дискусії) в Інституті, щоб стати “лідерами думок” у військовій науковій авіаційній сфері. Максимально використовувати можливості Інституту як інтелектуального майданчика для дискусій.

Здатність вирішувати проблеми. Розвивати навички ад'юнктів і докторантів у вирішенні проблем: творчого підходу, вміння проводити наукові дослідження, управління ризиками, роботі в команді, управління конфліктами.

Міжнародна співпраця – сприяти розвитку військового наукового співробітництва з іншими країнами для удосконалення усіх аспектів організації наукового та освітнього процесу в Інституті, перш за все, впровадження прогресивних моделей та стандартів НАТО; поглиблювати практику підготовки ад'юнктів і докторантів із країн-союзників та країн-партнерів.

Зменшення витрат – максимальна економність зусиль та ефективність повинні лежати в основі всіх заходів Інституту. Зниження витрат впроваджуватиметься через постійний контроль усіх видів діяльності для зменшення непотрібних та неефективних заходів, структур, процесів та витрат на неактуальні потреби.

Досягнення місії забезпечується дотриманням таких принципів:

гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;

створення необхідних умов для реалізації учасниками наукового та освітнього процесів їхніх здібностей і талантів;

незалежність діяльності Інституту від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій;

постійне вдосконалення змісту навчання ад'юнктів і докторантів, орієнтація на новітні технології та методики навчання, максимальне використання в освітньому процесі сучасних інформаційно-аналітичних систем;

своєчасне корегування освітнього процесу у випадку змін воєнно-політичної обстановки;

дотримання академічної доброчесності та забезпечення довіри замовників до навчання ад'юнктів і докторантів Інституту;

сумісність освітньо-наукових програм навчання здобувачів вищої освіти з міжнародними класифікаціями та стандартами освіти;

нерозривність процесів навчання, виховання та науково-дослідницької роботи;

інтеграція освітніх та наукових підходів для інноваційного розвитку діяльності Інституту;

системне і систематичне проведення моніторингу якості навчання ад'юнктів і докторантів Інституту;

спрямованість міжнародної співпраці у сфері наукової та науково-технічної діяльності на реалізацію стратегічного курсу України на європейську інтеграцію та євроатлантичне партнерство;

дотримання у наукової та науково-технічної діяльності раціонального співвідношення “ціна – якість”;

прозорість та доброчесність.

Реалізуючи власні цінності Інститут буде:

визнавати, що його персонал є найважливішим надбанням і гарантувати, що бути членом колективу Інституту – це позитивний досвід, якого прагнуть багато талановитих людей в оборонній авіаційній сфері;

сприяти різноманітності та особистісному і професійному розвитку; більш орієнтованим на потреби складових Сектору безпеки і оборони України в авіаційній галузі, у першу чергу Міністерства оборони та Збройних Сил України, швидким до впровадження змін та організацією, яка сама постійно навчається, що в цілому сприяє утриманню особового складу в лавах Збройних Сил України та його поповнення;

працювати як цілісна структура, орієнтована на реалізацію спільної для всіх структурних підрозділів місії та візії;

надавати післядипломну освіту для кадрового задоволення своїх потреб з метою забезпечення висококваліфікованим кадровим потенціалом потреб Сектору безпеки і оборони України в авіаційній галузі;

приймати участь у розробленні та реалізації освітньої політики Міністерства оборони України;

посилювати взаємодію зі структурними складовими Міністерства оборони України, Збройних Сил України та інших складових Сектору безпеки і оборони України, щоб забезпечити “не відірваність” освіти від “лінії фронту”;

розширювати співпрацю з промисловістю та науковими колами, щоб сприяти інноваціям;

застосувати сучасні методи освіти, зокрема: запроваджувати компетентнісний, особистісно-орієнтований підхід у формування та реалізацію освітніх програм;

впроваджувати активні методи навчання в науково-освітній процес.

Інститут перебуває на вістрі двох радикальних реформ в Україні – оборонної та освітньої.

Від якості проведення і результатів реформ залежить подальше майбутнє українського народу, збереження його цінностей, суверенітету та територіальної цілісності України.

В основі обох реформ стоїть людина. Людина яку необхідно захищати, та людина, яка захищає. Саме людина, яка захищає, є основою людського капіталу для Збройних Сил України та інших складових Сектору безпеки і оборони України.

Виконання завдань, покладених на сили оборони та сили безпеки нашої держави неможливе без чіткого розуміння відповіді на три питання – “ХТО?”, “ЯКИМ ЧИНОМ?”, “ЯКИМИ ЗАСОБАМИ?” буде виконувати визначені завдання.

Тому реалізація місії Інституту авіації передбачає відповідь саме на питання “ХТО?”, “ЯКИМ ЧИНОМ?”, “ЯКИМИ ЗАСОБАМИ?”.

В сучасних умовах роль наукових співробітників – висококваліфікованих офіцерів в авіаційній галузі зростає до вирішального рівня. Тому підготовка наукових кадрів – висококваліфікованих офіцерів в авіаційній галузі з широким інтелектуальним горизонтом в Державному науково-дослідному інституті авіації вимагає запровадження нових підходів до організації науково-освітнього процесу:

інтелектуальне лідерство, створення сприятливого науково-освітнього середовища;

розвиток наукових співробітників;

запровадження компетентнісного, особистісно-орієнтованого та студентоцентричного підходу в формування й реалізацію освітніх програм.

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ІНСТИТУТУ

Для досягнення цілей та з урахуванням визначених цінностей і принципів, Інститут буде:

вивчати та задовольняти потреби в авіаційній складовій Сектору безпеки та оборони держави, в першу чергу Міністерства оборони України і Збройних Сил України, щодо підготовки наукових військових фахівців;

сміливо використовувати передові методики освіти, які дають найкращі результати;

зберігати та покращувати репутацію Інституту як закладу в наданні освітньо-наукової програми у авіаційній складовій сектору національної безпеки та оборони;

мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності;
дотримуватися стандартів освіти та виконувати договірні зобов'язання;
створювати належні умови для проведення наукової, освітньої та інших видів діяльності.

Із врахуванням можливості повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України або інспірування нею збройного конфлікту на державному кордоні України (всередині держави) Інститут вважає першочерговим та найголовнішим завданням служіння захисту Батьківщини через забезпечення кадрового потенціалу Сектору безпеки і оборони України висококваліфікованими науковцями-дослідниками з питань забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розроблення, модернізації і продовження строку експлуатації пілотованої та безпілотної авіаційної техніки державної авіації..

Інститут повинен забезпечити цілеспрямованість освітньо-наукових програм, їх доступність до швидких корегувань із врахуванням змін у стратегічному середовищі для задоволення вимог замовників.

Для досягнення місії Інститут має виконувати такі основні завдання:

обґрунтування перспектив розвитку та пошук прогресивних форм і методів організації інженерно-авіаційного забезпечення бойових дій і бойової підготовки авіаційних частин і підрозділів авіації Збройних Сил України та інших військових формувань;

обґрунтування нових технологічних процесів, форм та методів організації ремонту авіаційної техніки;

участь у комплексній оцінці якості виконання заводського ремонту під час його освоєння та серійного ремонту авіаційної техніки;

обґрунтування і розробка методів тривалого зберігання авіаційної техніки;

наукове обґрунтування перспективних шляхів розвитку технічної експлуатації авіаційної техніки;

розробка методів прогнозування значень визначальних параметрів, які характеризують технічний стан авіаційної техніки;

аналітичне обґрунтування можливості продовження (збільшення) встановлених показників пілотованих та безпілотних літальних апаратів, вертольотів, авіаційних двигунів, бортового обладнання та авіаційного озброєння, а також переведення їх на експлуатацію за технічним станом;

формування оптимальних методів експлуатації та технічного обслуговування авіаційної техніки державної авіації за межами встановлених ресурсних показників;

розробка індивідуальних програм експлуатації визначених об'єктів (за типами);

збір, статистична обробка та узагальнення інформації про надійність та технічний стан авіаційної техніки;

організаційне та науково-методичне забезпечення інформаційної бази щодо аналізу відмов та несправностей авіаційної техніки державної авіації;

аналіз надійності авіаційної техніки державної авіації та розробка рекомендацій з підтримання її справності та безпечної експлуатації;

участь у роботі державних комісій з розслідування авіаційних подій, проведення досліджень дій екіпажу або причин відмов авіаційної техніки державної авіації, аналіз їх передумов, розробка заходів та методичних рекомендацій щодо попередження авіаційних подій;

розробка методів і програмно-апаратних засобів та систем діагностування авіаційної техніки під час експлуатації та ремонту;

дослідження перспектив розвитку та пріоритетних напрямів модернізації авіаційної техніки;

обґрунтування програм розвитку та модернізації авіаційної техніки;

розробка тактико-технічних вимог і тактико-технічних завдань на створення (модернізацію) зразків авіаційної техніки державної авіації та науково-технічне супроводження їх на всіх етапах виконання робіт;

взяття участі у розробці, безпосереднє розроблення та супроводження проектів законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів у межах компетенції;

науково-технічна експертиза результатів досліджень, науково-технічних розробок, науково-технічної, нормативно-правової та технічної документації щодо управління процесами експлуатації, заводського ремонту, розробки та модернізації авіаційної техніки державної авіації України;

координація проведення наукових досліджень та здійснення наукової співпраці Інституту з іншими установами та організаціями з метою спрямування їхніх зусиль на вирішення пріоритетних наукових проблем в галузі державної та цивільної авіації;

участь у організаційному та науково-методичному забезпеченні заходів з підтримання льотної придатності, сертифікації типу авіаційної техніки, схвалення виробництва та робіт з модернізації повітряних суден; технічного обслуговування та ремонту авіаційної техніки; організацій-розробників і підприємств-виробників авіаційної техніки;

розроблення та погодження програм і методик попередніх, приймальних (державних, міжвідомчих) і військових випробувань зразків авіаційної техніки, участь у складі комісій з проведення випробувань зразків авіаційної техніки державної авіації, нових засобів, технологій, методик, програмного забезпечення, які впроваджуються у виробництво;

участь в атестації спеціальних та особливо відповідальних технологічних процесів виробництва та ремонту авіаційної техніки;

здійснення підготовки та перепідготовки авіаційного персоналу державної авіації до технічного обслуговування та ремонту авіаційної техніки державної авіації;

методична допомога персоналу суб'єктів державної авіації за напрямом діяльності Інституту;

участь у підготовці та розробка і вдосконалення статутної, бойової, нормативної, науково-методичної документації, що регулює діяльність авіації Збройних Сил України та цивільної авіації України;

співробітництво з організаціями, підприємствами, установами усіх форм власності, в тому числі іноземними (в установленому порядку), для виконання завдань за призначенням;

підготовка наукових кадрів;

провадження діяльності, пов'язаною з державною таємницею на підставі спеціального дозволу на провадження такої діяльності, наданого Службою безпеки України

редакційно-видавнича діяльність;

патентно-ліцензійна, винахідницька та раціоналізаторська робота;

участь у заходах міжнародного військово-технічного співробітництва в межах повноважень Інституту.

Усі види діяльності, які згідно з законодавством України потребують спеціальних дозволів чи ліцензій, здійснюються Інститутом лише після їх отримання.

Інститут для здійснення визначених завдань має право:

приймати необхідні рішення і провадити діяльність у межах компетенції науково-дослідної установи, які не суперечать законодавству;

планувати і проводити фундаментальні та прикладні наукові дослідження за рахунок додаткових джерел фінансування;

подавати пропозиції щодо вдосконалення організаційно-штатної структури та уточнення наукових завдань Інституту встановленим порядком;

розпоряджатися власними надходженнями, зокрема від надання платних послуг, у порядку, визначеному законодавством України;

використовувати майно, закріплене за Інститутом на правах оперативного управління, згідно з законодавством;

набувати, отримувати матеріальні цінності (будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби тощо), а також кошти від органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, громадян і благодійних фондів у порядку, передбаченому законодавством, для розвитку матеріально-технічної бази, забезпечення наукової та науково-технічної діяльності, поліпшення побутових умов, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я особового складу Інституту;

спрямовувати кошти, отримані з державного бюджету за загальним і спеціальним фондами, у повному обсязі на забезпечення власних потреб відповідно до затверджених кошторисів;

замовляти послуги з поточного ремонту будівель та споруд, які передані в експлуатацію Інституту;

провадити фінансово-господарську діяльність згідно з законодавством України;

надавати послуги (проводити роботи) на договірній основі для зацікавлених підприємств, установ, організацій та фізичних осіб в установленому законодавством України порядку;

брати участь у заходах військово-технічного співробітництва з іншими державами в установленому порядку;

створювати науково-дослідні підрозділи (групи, відділення, лабораторії тощо), тимчасові творчі колективи відповідно до законодавства України для виконання науково-дослідних та інших наукових робіт на договірній (госпрозрахунковій) основі, які діють згідно з положеннями, що затверджуються начальником Інституту;

залучати для проведення робіт (надання послуг) на умовах сумісництва та у складі тимчасових творчих колективів спеціалістів, наукових співробітників, у тому числі інших закладів і наукових установ;

ініціювати скликання нарад, створення комісій, робочих груп за напрямом діяльності Інституту;

організовувати конференції, семінари, у тому числі й міжнародні;

провадити на підставі відповідних договорів (угод) спільну діяльність з навчальними закладами, науковими установами та іншими суб'єктами господарювання;

здійснювати підвищення кваліфікації співробітників інституту шляхом навчання і стажування, у тому числі за кордоном;

користуватися іншими правами в межах законодавства України, що стосуються компетенції Інституту та покладених на нього завдань.

До основних заходів щодо виконання завдань відносяться наступні:

Здійснення випереджувального розвитку Інституту та забезпечення здобування нових знань і їх впровадження в підготовку та застосування сил оборони держави.

Інститут буде постійно аналізувати зміни у сфері національної безпеки і оборони, вивчати нові явища, досвід, концепції, технології, щоб опрацьовувати відповідну теорію та надавати обґрунтовані рекомендації для прийняття раціональних рішень керівництву у сфері безпеки і оборони.

Для цього буде здійснюватись постійна взаємодія з кращими світовими центрами досліджень з питань безпеки і оборони, у першу чергу з відповідними структурами НАТО.

Забезпечення і гарантування Інститутом результатів підготовки.

Інститут здійснюватиме наукову, науково-технічну та освітню діяльність відповідно до вимог вітчизняного законодавства.

Буде проведено акредитацію освітньо-наукової програми за ступенем вищої освіти “доктор філософії”, що наближається до кращих практик країн-членів НАТО.

Інститут активно впроваджуватиме більш ефективні форми і методи навчання, удосконалюватиме існуючі та розроблятиме нові освітні продукти. Інститут скорочуватиме та видалятиме ті продукти, які не відповідають потребам сьогодення та прийнятному співвідношенню “ціна-якість”.

Натомість розроблятимуться та впроваджуватимуться актуальні освітні програми, орієнтовані на поступове впровадження стандартів, процедур та теорії НАТО у поєднанні з кращим вітчизняним досвідом та досвідом застосування військ (сил) Збройних Сил України в антитерористичній операції та операції об'єднаних сил.

Буде продовжено створення умов учасникам освітнього процесу, що забезпечують всебічну реалізацію їх інтелектуального потенціалу.

Заохочуватиметься прийняття повної відповідальності за якість результатів професійної підготовки та освіти, що полягає у формуванні у здобувачів післядипломної військової освіти необхідних компетентностей, які в інтегрованому вигляді відображають рівень здатності і готовності особистості до самовдосконалення, самоосвіти, саморозвитку, постійного вдосконалення професійно важливих якостей, необхідних для виконання функціональних обов'язків на посадах за призначенням.

Впроваджуватиметься на постійній основі система гарантування якості професійної військової освіти, інтегрованої з основними принципами управління змінами, що створює можливості ідентифікації, оцінювання та вимірювання результатів щодо їх відповідності національним і міжнародним стандартам.

Удосконалення науково-технічної бази та інфраструктури.

Інститут розвиватиме матеріально-технічну базу для підвищення ефективності наукового та освітнього процесу.

Буде продовжуватись удосконалення науково-дослідної бази на основі розвитку її окремих компонентів: а саме аеродинамічного комплексу на базі дозвукових аеродинамічних труб АТ-1, АТ-2, АТ-3, надзвукових аеродинамічних труб СТ-1, СТ-2, СТ-3 та гідродинамічної труби ГДТ-2М (далі – Комплекс), який внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становить національне надбання відповідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 січня 2015 р. № 59-р.

Комплекс використовується для фундаментальних та прикладних експериментальних досліджень обтікання літальних апаратів, засобів авіаційного ураження до швидкостей 1100 м/с при виконанні науково-дослідних робіт згідно із зведеними планами наукової та науково-технічної діяльності Збройних Сил України за цільовою програмою “Розвиток озброєння та військової техніки” та оперативних завдань Міністерства оборони України.

Унікальність комплексу:

в одному місці зібрані експериментальні установки, що дозволяють проводити дослідження об'єктів у широкому колі чисел $M = 0...5,0$; гідродинамічна труба ГДТ-2М єдина за своїм класом в Україні.

Дозвукові аеродинамічні труби АТ-1, АТ-2 дозволяють: визначати розподілені та сумарні стаціонарні і нестационарні аеродинамічні характеристики літальних апаратів, повітряних гвинтів, твердих тіл, об'єктів, споруд; визначати характеристики примежового шару; досліджувати обурене поле швидкостей довкола вільних твердих тіл у тому числі і при наявності ефекту земної поверхні; оптимізувати аеродинамічну компоновку об'єктів; досліджувати особливості практичної аеродинаміки літальних апаратів.

Дозвукова аеродинамічна труба АТ-3 дозволяє: визначати розподілені аеродинамічні характеристики профілів з хордою до 1м з урахуванням наявності механізації, рулів і реактивних закрилків; оптимізувати профілі та механізацію крил, опірнення, повітряних гвинтів; здійснювати візуалізацію обтікання об'єктів.

Надзвукові аеродинамічні труби СТ-1, СТ-2, СТ-3 дозволяють: визначати розподілені та сумарні аеродинамічні характеристики літальних апаратів та їх складових, інших об'єктів і споруд при числах $M=1,5...5,0$; визначати аеродинамічні спектри обтікання об'єктів; оптимізувати аеродинамічну компоновку об'єктів при надзвукових швидкостях; досліджувати особливості практичної аеродинаміки об'єктів.

Гідродинамічна труба ГДТ-2М дозволяє: визначати аеродинамічні спектри обтікання різних об'єктів (літальних апаратів, суден, автомобілів, споруд, тощо); визначати поле швидкостей потоку навколо об'єктів; визначати сумарні аеродинамічні характеристики об'єктів та проводити попередню їх оптимізацію; досліджувати вплив удосконаленої аеродинаміки об'єктів; уточнювати математичні моделі аеродинаміки об'єктів; проводити візуалізацію обтікання моделей лазерною системою та методом кольорових барвників.

За період незалежності України з використанням Комплексу в інтересах Збройних Сил України, підприємств авіаційної промисловості та науково-дослідних установ України виконано понад 45 науково-дослідних робіт. За їх результатами розроблено понад 100 наукових праць та зроблено більше 50 доповідей на конференціях та семінарах, в яких розкрито велику серію експериментів з метою досліджень зміни льотно-технічних характеристик та оцінки бойових можливостей літаків, що модернізуються: Л-39, Су-25, Міг-29, Су-27 з новими варіантами підвісного озброєння. Досліджено характеристики перспективної техніки: безпілотних літаків, літакових і вертолітних гвинтів, підвісних контейнерів для повітряних мішеней, з апаратурою, яка у польоті віддаляється на тросі та імітує ціль. Проведено також експерименти з модульними коригованими засобами ураження, лопатками авіаційних двигунів та іншими об'єктами досліджень.

Вдосконалення унікальної науково-експериментальної бази авіаційних силових установок, а також сучасних та перспективних засобів контролю і діагностування технічного стану авіаційної техніки для проведення наукових

досліджень в галузі технічної експлуатації. А також мобільної та стаціонарної лабораторій апаратно-програмного комплексу для відпрацювання інтеграції у бортове обладнання бойових літаків Повітряних Сил Збройних Сил України засобів навігації та посадки, що забезпечує взаємосумісність з вимогами ІКАО/НАТО (шифр “ІКАР”) та тренажерного комплексу для підготовки екіпажів літаків Повітряних Сил Збройних Сил України до виконання польотів з використанням інформації від нових навігаційних засобів і електронних карт з базами даних за стандартами ІКАО/НАТО (шифр “АТЛАНТ”).

Продовжиться розвиток систем імітаційного моделювання, інформаційної інфраструктури Інституту, включаючи розгалужену інформаційну мережу.

Буде покращено стан будівель та споруд, які передані в експлуатацію Інституту.

Трансформація структури Інституту. Інститут продовжить удосконалення структури та оптимізацію процесів забезпечення наукової та освітньої діяльності у відповідності до перспективної моделі освіти та підготовки.

Структура Інституту включатиме управління інституту, науково-дослідні підрозділи та підрозділи забезпечення. Кожен структурний підрозділ відповідатиме за формування власної візії в контексті загальної стратегії розвитку Інституту, вдосконалення своєї структури для кращого забезпечення колективних та індивідуальних результатів.

Поліпшення забезпечення завдяки розширенню спектру напрямів господарської діяльності. Господарська діяльність буде спрямована на досягнення найкращого співвідношення “ціна-якість” у контрактах на управління об’єктами Інституту, збалансованість економії, мінімальної достатності та ефективності.

Покращення інтелектуального лідерства. Інститут буде інвестувати в навчання, освіту та кваліфікацію наукових працівників для заохочення професійної та інтелектуальної зацікавленості.

Насамперед, це стосується створення та розвитку наукового потенціалу Інституту, який дозволить вдосконалювати власні дослідження, краще використовувати дослідження партнерів (у тому числі міжнародних) та забезпечуватиме науковими результатами в авіаційній сфері Сектор безпеки і оборони України.

Буде продовжено розвиток наукових шкіл Інституту та удосконалення системи підготовки наукових кадрів для Сектору безпеки і оборони України.

Постійний професійний розвиток особового складу. Інститут інвестуватиме в наукових працівників для заохочення та покращення їх професійної майстерності, розвитку індивідуальних навичок та сильних сторін.

Планується внесення змін в систему індивідуальної підготовки наукових працівників, запровадження постійно діючих заходів обміну досвідом та науковою майстерністю, стажування наукових працівників в органах військового управління (військах, силах), ВВНЗ в Україні та за кордоном.

Значні зусилля зосереджуватимуться на оволодінні науковими працівниками іноземною мовою для поступового виконання наукових досліджень англійською мовою.

Перегляд організації усіх видів забезпечення та логістики для підвищення ефективності та результативності наукового та освітнього процесу. Діяльність структурних підрозділів забезпечення Інституту буде вдосконалена на основі ефективного централізованого контролю для досягнення результатів освіти та науки згідно з освітніми стандартами за рахунок ефективного виділення потрібних ресурсів де і коли це потрібно.

Продовжуватиметься робота щодо покращення соціально-побутових умов служби та праці особового складу Інституту. Цей напрям діяльності буде спрямований на зменшення адміністративного навантаження на управління, відділи та служби.

Покращення усіх сфер діяльності на основі розширення напрямків міжнародної співпраці. Інститут продовжуватиме розвиток освітніх та наукових зв'язків з міжнародними партнерами.

Буде активізовано діяльність Інституту в проведенні міжнародних наукових заходів з метою обміну міжнародним досвідом щодо проведення науково-технічного супроводження робіт із забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розроблення, модернізації і продовження строку експлуатації пілотованої та безпілотної авіаційної техніки державної авіації.

ПІСЛЯМОВА

Реалізація цієї стратегії дозволить втілити Візію Інституту та забезпечити виконання його місії, забезпечить підтримку Інституту функціонування сектору безпеки і оборони у партнерстві з іншими урядовими суб'єктами, щоб створити та використовувати перевагу завдяки освітній та науковій діяльності.

Орієнтація на розширення спроможностей щодо виконання завдань Інститутом, які сьогодні перед ним стоять надасть можливість вирішувати наукові завдання щодо проведення науково-технічного супроводження робіт із забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розроблення, модернізації і продовження строку експлуатації пілотованої та безпілотної авіаційної техніки державної авіації, у тому числі за якою не здійснюється авторський нагляд зі сторони розробників, з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у авіаційній сфері.

Стратегія буде реалізована завдяки виконанню відповідних перспективних та річних планів наукової і науково-технічної діяльності, розвитку науково-дослідної та матеріальної бази.

Для забезпечення ефективного поточного контролю щодо стану реалізації стратегії та внесення необхідних змін щорічно, під час підведення підсумків за рік, здійснюватиметься огляд результатів виконання заходів, передбачених

планами реалізації Стратегії. За підсумками огляду начальнику Інституту буде надаватись відповідна доповідь.

У ході проведення підсумків діяльності Інституту за рік начальником Інституту на підставі отриманої доповіді буде здійснюватись доведення основних результатів реалізації Стратегії до особового складу Інституту та уточнюватись завдання діяльності на наступний період.

Оцінювання ефективності реалізації Стратегії буде здійснюватись з використанням національних і міжнародних систем оцінювання якості освіти і наукової діяльності, відповідних стандартів та за допомогою власної багаторівневої системи показників (індикаторів) діяльності Інституту, основними з яких є:

ступінь задоволення потреб головних замовників щодо підготовки в Інституті фахівців у авіаційній сфері, розширення їх спектру у державі та серед іноземних партнерів;

частка Інституту у вирішенні пріоритетних наукових завдань (проблем) у сфері безпеки і оборони, впровадженні отриманих результатів у практичну діяльність, у тому числі: ступінь системності, повноти та якості вирішення наукових завдань (проблем); досягнутий рівень світової інноваційності рішень, які запропоновані та впроваджені; досягнутий рівень випередження (своєчасності) у вирішенні проблем (завдань) практичної діяльності; рівень скорочення тривалості циклу “вивчення досвіду і виявлення проблем – проведення дослідження – реалізація запропонованих рекомендацій та їх ефективне впровадження у практичну діяльність”;

рейтинг Інституту серед державних науково-дослідних установ, що здійснюють підготовку висококваліфікованих наукових кадрів, які б набули професійних прикладних знань, умінь та навичок у авіаційній сфері, здатних вирішувати наукові завдання щодо проведення науково-технічного супроводження робіт із забезпечення льотної придатності, сертифікації, експлуатації, ремонту, розроблення, модернізації і продовження строку експлуатації пілотованої та безпілотної авіаційної техніки державної авіації, у тому числі за якою не здійснюється авторський нагляд зі сторони розробників, з метою формування та реалізації єдиної державної політики з питань національної безпеки і оборони у авіаційній сфері;

ступінь розвитку та реалізації основних спроможностей Інституту, у тому числі освітнього і наукового потенціалу, досягнутого рівня оновлення навчальної матеріально-технічної бази, акцентування уваги на забезпеченні безпечного освітнього процесу і забезпечення наукових працівників індивідуальними (персональними) і колективними електронними засобами навчання, програмними продуктами підтримки рішень, інформаційними мережами відкритого та закритого типу; рівень скорочення тривалості циклу “проведення досліджень і отримання нових знань – публікування результатів досліджень – впровадження отриманих результатів в практичну діяльність замовників підготовки”;

ступінь економічної ефективності функціонування Інституту, у тому числі: частка зростання прибутків персоналу Інституту, отриманих завдяки підвищенню ефективності освітньо-наукової діяльності за визначеними пріоритетами; ступінь ефективності розподілу коштів за статтями видатків відповідно до визначених пріоритетів діяльності Інституту; частка зростання витрат на забезпечення зростання основних спроможностей Інституту; рівень енергоефективності функціонування Інституту та ефективності функціонування інших забезпечувальних підсистем (водопостачання, забезпечення матеріальними засобами, технічних засобів і систем охорони об'єктів Інституту тощо).

Критерійні значення основних та часткових показників (індикаторів) визначаються у планах реалізації Стратегії на відповідний період.

Тимчасово виконуючий обов'язки начальника
Державного науково-дослідного інституту авіації
полковник

Сергій ПАЩЕНКО